

Minu esimesed 48 tundi vabaduses

ehk kuidas naloksoon päästis mu elu

Naloksooni jagamine vanglast ja muudest kinnipidamisasutustest vabanemisel

Esimese 48
tunni jooksul
pärast vanglast
lahkumist on Sul
kõige suurem
oht saada...

ÜLEDOOS

See on
viimane kord.

Viimane kord,
raisk.
Vanglasse tagasi
ma enam ei satu!

Naloksoon on vastumürk OPIOIDIDE ÜLEDOOSILE

Mulle anti kaasa
naloksoon...

Aga ma ei kavatse enam
kunagi tarvitada...

Mitte IIAL...

Mitte ÜHTEGI
korda!

Kaks tundi hiljem...

Võib-olla siiski
ÜHE korra...

Kui otsustad tarvitada,
kasuta kindlasti puhas
süstalt, et mitte nakatuda
hepatiiti või HIVsse.

Kui oled pikalt
ilma olnud, väheneb
Su taluvus FENTANÜÜLI
ja muude opioidide suhtes.
Annus, mis varem nokkis,
võib põhjustada üledoosi.

Alkoholi või muude
depressantide,
näiteks diasepaami
tarvitamine samal
ajal võimendab riske.

Riski maandamiseks
tarvita väike kontrollannus.
Proovi süstimise asemel
suitsetada.

ÜLEDOOSI TUNNUSED

- hingamisraskused
- korisev hingamine
- kahvatu nahk ja sinised huuled
- ei reageeri helile ega puudutusele
- pupillid on üliväikesed

Kui tarvitad üksinda, ei saa Sind keegi aidata.

Ära raiska aega võtetele, mis ei tööta!

⊘ Ära tekita valu

⊘ Ära manusta muid uimasteid nt erguteid

⊘ Ära pane kannatanut vanni või duši alla

⊘ Ära taluta teda ringi

⊘ Ära tõmba lesta ega jäta teda üksi.

JÄÄ TEMA JUURDE!

ÄRA VIIVITA!

Elu päästmiseks tegutse kiiresti!

Kui Sul on naloksooni, ole valmis seda kasutama. Naloksoon päästab elusid!

1. Raputa kannatanut ja hüüa ta nime.

Hei, Marko!

2.

Hingamisteede avamiseks kalluta ohvri pea taha ja tõsta lõug üles.

3.

Vaata ja kuula, kas ta hingab.

4.

Kui ta ei ärka, aga hingamist on kuulda, keera kannatanu püsivasse küliliasendisse.

Püsiv küliliasend

Püsiv küliliasend hoiab hingamisteed valla

1. Paiguta käsi nii, nagu kannatanu lehitaks.

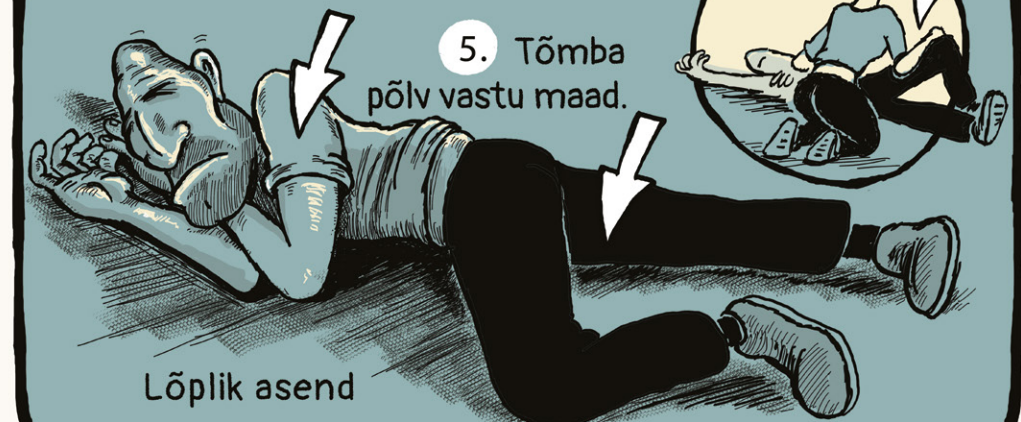
2. Pane teine käsi üle rinna vastu põske.

3. Tõsta põlv üles.

4. Hoiä käsivart paigal.

5. Tõmba põlv vastu maad.

Lõplik asend

Kui kannatanu on teadvuseta, aga HINGAB VEEL...

1.

Valmista naloksoon ette.

2.

Hoia naloksooni süstlit nagu pliiatsit.

3.

Süsti läbi riiete reielihasesse.

4.

Süsti üks annus. Võta süstal välja.

5. Kutsu kiirabi.

6.

Oota 2–3 minutit. Kui kannatanu ei ärka, süsti veel üks annus.

7.

Süsti üks annus iga 2–3 minuti tagant, kuni kannatanu teadvusele tuleb.

Naloksooni ei saa üle annustada. Korduv annustamine ei tee midagi halba.

Kui kannatanu on teadvuseta JA EI HINGA...

1. Kutsu kiirabi.

2. Südame kaudne massaaž

Aseta käed südame kohale ja suru tugevasti.

Korda surumist
30 KORDA

3. Kunstlik hingamine

Pigista nina kinni ja hinga ühtlaselt kannatanu suhu.

Korda seda
KAKS
KORDA

4. Naloksooni süstimine

Süsti
ÜKS ANNUS
naloksooni.

Kui kannatanu on teadvuseta **JA EI HINGA...**

5. Suru 30 korda rindkere, seejärel tee kaks korda kunstlikku hingamist.

Korrake kolm korda

6. Süsti veel üks annus naloksooni.

Süsti ÜKS ANNUS naloksooni

7. Korda 5. ja 6. sammu, kuni kannatanu ärkab.

Jätka südame kaudset massaaži ja kunstlikku hingamist ning naloksooni süstimist kuni kannatanu ärkab.

Seejärel süsti veel üks annus naloksooni.

Toibudes võivad kannatanul ilmnedä ärajäämanähud.

Agä uuesti tarvitamine on vägä ohtlik, sest naloksoon ei mõju kaua.

Tänu naloksoonile ja teadmisele, mida teha..

...päästsid Sina äsja elu...

...ja Sina jäid ellu.

Minu esimesed 48 tundi vabaduses

See brošüür on osa Euroopa Liidu rahastatud projektist “Minu esimesed 48 tundi vabaduses” — igakülgsed lähenemised kriminaalõigussüsteemiga kokku puutunud uimastitarvitajate vanglast vabastamise eelsetele ja järgsetele sekkumistele”, mida viib ellu Frankfurti rakendusteaduste ülikool.

Projekti “Minu esimesed 48 tundi vabaduses” eesmärk on täita lünki vanglas viibivate ja vabanevate pikaajaliste uimastitarvitajate ravi järjepidevuses, toetades elu päästvaid sekkumisi üleannustamiste ennetamiseks ja muude uimastitarvitamisega seonduvate riskide vähendamiseks ning sellise raviprotsessi kujundamiseks, mis vanglast vabanemisel ei katke.

Brošüür on täienduseks sama projekti raames loodud “Vanglast ja muudest kinnipidamisasutustest vabanemisel naloksooni jagamise juhenditele”, mis on inglise keeles saadaval aadressil

https://harmreduction.eu/My_first_48_hours_out_Naloxone-on-Release_Guidelines1.pdf

Täiendav teave: <https://harmreduction.eu/projects/my1st48h>

Heino Stöver, hstoever@fb4.fra-uas.de

Kujundus: Michael Linnell, michael.linnell17@icloud.com

Seda projekti rahastatakse osaliselt Euroopa Liidu justiitsprogrammi vahenditest
This project is co-funded by the European Union under the Justice Programme